Večernji list - Hrvatska, 19.12.2022, str. 56, A3

Evidencijski broj / Article ID: 20337516
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

Fascinantan kraj predstave sugerira i kraj jednog svijeta

Redatelj Ivan Popovski ***Čehovljev "Višnjik"*** *u ZKM-u predstavlja kao početak teatra apsurda i veliku ansambl predstavu*

ZKM

PREMIJERA "VIŠNJIKA" Najnovija predstava ZKM-a ipak je namijenjena zahtjevnijoj teatarskoj publici, onoj koja poznaje djelo, a za takav pristup klasiku treba imati sjajan glumački ansambl ZKM-a

Bojana Radović

Redatelj Ivan Popovski ističe kako je za njega Čehov istinski početak teatra apsurda, čini se da likovi ne slušaju jedni druge, da svatko od njih živi u nekom svom izoliranom svijetu, da gledamo neke paralelne svemire, da je suština svega u onome što nije izgovoreno, u pauzama, oklijevanjima, uzdasima... Upravo tako režirao je "Višnjik", zadnje djelo koje je Čehov napisao, ujedno i njegov najizvođeniji naslov. Ali za takav pristup klasiku i provođenje takve redateljske ideje treba imati glumački ansambl ZKM-a. Sve ostalo vodilo bi u nerazumijevanje.

Spontan smijeh

No, najnovija predstava ZKM-a ipak je namijenjena zahtjevnijoj teatarskoj publici, onoj koja poznaje djelo, koja se već nagledala i Čehova i "Višnjika", jer samo su tako dohvatljive sve nijanse ove predstave. A i sve one možda ne u prvom gledanju. Nije to mana ove predstave jer fascinantan je način na koji nas Popovski, sa svim svojim glumcima, a ovo je velika ansambl predstava, kao i glazbenicima, uvlači u taj čehovljevski svijet, svijet koji nestaje. Prvi čin služi tome da izgradi karaktere. Početak predstave, kao i neki njeni drugi dijelovi, razveden i kroz hodnike i stepenice kazališta, je duet Petre Svrtan i Uga Koranija koji izaziva spontan i iskren smijeh u gledalištu. Odmah je jasno da će se ovdje inzistirati na svemu što je sam autor mislio kao komediju, da bi se kroz godine izvođenja njegovih djela pretvorilo u tragediju. A Čehov je jak upravo po tome što na sceni pokazuje sam život, uči nas kako nam se on smije 'u brk' i dok proživljavamo najveće tragedije. Drugi čin predstave mnogo je jači, vizualno raskošniji, njime odjekuje 'živa' glazba, tu se pleše... i propada. Sam kraj predstave vizualno je satkan od svjetla i toliko dojmljiv da zaista jasno sugerira kraj jednog svijeta, ali i Čehovljev postulat o puški koja visi na zidu. Ovdje ako se klavir podigne u visine, jasno je da će tresnuti na tlo.

Ima ovdje puno humora, a sve otvara sjajan duet Petre Svrtan i Uga Koranija

Popovski je "Višnjik" radio prema prijevodu Vladimira Gerića, uz dramaturginju Ivanu Đulu, koja mu je pomogla i kod izbora glazbe. Na sceni je izvode Franjo Stojaković, Radovan Bjelajac, Ferdinand Lanz i Vjekoslav Crljen, a posebno su dojmljivi u sceni bala. Scenski je pokret kreirala Petra Hrašćanec i to je također uspješan dio cjeline ove predstave. Dok glumci plešu, iz pokreta se 'čitaju' elementi raskošnih balova, građanskog društva koje gazi plemenitaše, etno elementi... Sve je to sklopljeno u cjelinu u kojoj ima i natruha histerije, baš kao na Titanicu kada je orkestar svirao dok je brod tonuo. Scenu su, zapravo posve jednostavno, osim manje platforme koja pokazuje raskoš plemenitaške kuće u višnjiku, osmislili Nina Bačun (iz Oaze) i sam Ivan Popovski. Kostimografkinja Doris Kristić najbolje je 'pročitala' redateljeve namjere jer sretni su trenuci odjeveni u crno, tragični u svijetle boje koje kao da reflektiraju svjetlo, a ti kostimi spadaju među najljepše koje smo posljednjih godina vidjeli na našoj kazališnoj sceni.

Fino ugođen instrument

Sve to, ma koliko vizualno lijepo bilo i ma koliko slojeva priče nosilo, bilo bi samo prazna kutija bez glumaca koji su ovdje doslovno fino ugođen instrument. Svi do jednog pokazali su kako se rade velike ansambl predstave, čije tkivo počiva na fino nijansiranoj međuigri. Istaknuti u prvom redu treba ženske snage: Katarinu Bistrović-Darvaš, Milicu Manojlović, Doris Šarić-Kukuljicu i mladu Tinu Orlandini, a od glumaca već spomenutog Uga Koranija, koji pred očima gledatelje ZKM-a izrasta u vrhunskog glumca, Filipa Nolu i Rakana Rushaidata. •

Presscut d.o.o. -- Domagojeva 2, 10000 Zagreb, Croatia -- tel.: +385 1 4550 385, fax.: +385 1 4550 407 -- www.presscut.hr -- helpdesk@presscut.hr